

Zgodnie z nowym art. 15zrz ust. 1 dodawanym w projekcie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw:

*w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 **bieg terminów przewidzianych przepisami prawa cywilnego i administracyjnego:***

1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem oraz terminy do dokonania przez stronę czynności kształtujących prawa i obowiązki jej lub drugiej strony stosunku prawnego,

2) zasiedzenia, przedawnienia i innych terminów, których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności wynikających ze stosunków cywilnoprawnych, a także popadnięcie w opóźnienie,

3) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,

4) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju

– nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

Przytoczony powyżej przepis wymaga kilku wyjaśnień.

A więc po kolei: projekt nowelizacji mówi o *okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19*. Dokładne określenie czasu trwania ww. stanu jest niezmiernie istotne, bowiem wyznacza nam czas, na jaki wstrzymane/zawieszone są terminy. Na mocy art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, w przypadku gdy zagrożenie epidemiczne lub epidemia występuje na obszarze więcej niż jednego województwa, stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii ogłasza i odwołuje, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, na wniosek Głównego Inspektora Sanitarnego. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 roku, dnia 14 marca br. wprowadzono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, zaś dnia 20 marca br. rozporządzeniem Ministra Zdrowia ogłoszono na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii. Zważywszy na redakcję wyżej przytoczonego przepisu art. 15 zrz ust. 1, zarówno ogłoszenie stanu zagrożenia epidemicznego jak i stanu epidemii niesie ze sobą te same skutki w zakresie wstrzymywania/zawieszenia terminów. Pomimo iż zgodnie z projektem nowelizacji ustawy COVIDowej przepisy wstrzymujące/zawieszające terminy mają wejść w życie z dniem następującym po ogłoszeniu, należy przyjąć, mając na uwadze wykładnię proobywatelską i prokonstytucyjną oraz brzmienie art. 15 zrz ust. 1, wydaje się, że intencją projektodawców jest, by instytucja wstrzymania/zawieszenia terminów prawa administracyjnego na wypadek COVID-19 miała zastosowanie od momentu ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego (od 14 marca br.). Datę końcową wstrzymania/zawieszenia terminów ustali rozporządzenie Ministra Zdrowia odwołujące stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii.

Przepis art. 15 zrz ust. 1 mówi m.in. o terminach przewidzianych przepisami prawa administracyjnego.

Przepis wskazuje w wyliczeniu, że dotyczy to terminów:

- od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem oraz terminy do dokonania przez stronę **czynności kształtujących prawa i obowiązki** jej lub drugiej strony stosunku prawnego,
- zasiedzenia, przedawnienia i innych terminów, których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności wynikających ze stosunków cywilnoprawnych, a także popadnięcie w opóźnienie,
- zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,
- do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju.

A zatem należy wskazać, że powyższe wyliczenie dot. terminów spoza zakresu prowadzenia postępowania (lub sprzed jego wszczęcia). W większości dotyczą one terminów przewidzianych dla obywateli na dokonanie pewnych czynności przed organem bądź sądem. Przepis ten ma gwarantować stronie możliwość dochodzenia jej praw bądź wykonania obowiązków narzuconych ustawą, w sytuacji ograniczonego funkcjonowania urzędów i sądów.

Przepis mówi o wstrzymaniu (*bieg terminów nie rozpoczyna się*) i zawieszeniu biegu terminów z mocy prawa tzn. na mocy samej ustawy nowelizującej ustawę COVIDową. Oznacza to, że zawieszenie nie wymaga podejmowania od strony żadnych dodatkowych czynności. Organ, przy dokonywaniu czynności przez stronę po ustaniu okresu wstrzymania/zawieszenia biegu terminu winien pamiętać, by do biegu terminu nie wliczać tego okresu.